

Náš List

Izhaja vsako soboto: ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — „Náš List“ ima vsak mesec prilogo „Slovenska Gospodinja“ ter velja za celo leto 5 K. za pol leta K 250. Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposlane naročnine se ne ozira.

Uredništvo in upravnništvo je v Kamniku, kamor naj se izvolijo pošiljati dopisi, naročnina in reklamacije. Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi se računajo tristopna petit-vrsta 16 v. za enkrat, 14 v. za dvakrat, 12 v. za trikrat, za večkratno objavljenje nizke cene.

Leto I.

V Kamniku, 17. junija 1905.

Štev. 24.

Kje so hudodelci...

Apoteoza tistih, katerih se tiče.

Ne samo slovenska žurnalistika, vse avstrijsko časopisje je požiralo z nepopisno slastjo grozne vesti, ki jih je raznašal kabel iz Trsta po celem svetu: laška iredenta, na čelu ji Ricciotti Garibaldi (katerega otročarije, upajmo, nikdo ne smatra resnimi) je zanesla v Trst bombe, da prične vojsko z Avstrijo.

In vstalo je tedaj nekaj naših ljudi, praznično so se oblekli in se poklonili c. kr. vladi: pogledjte nas, mi smo čisti patrioti. In tem so odgovorili: Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, er kann gehen...

Ali ti ljudje imajo že ponižnost v svojem srečju in zato so se zadovoljili s samotolazbo: če že mi ničesar ne dobimo, bodo pa vsaj „oni“ sedeli. Vsi so se strinjali s tem. Dvajset let — vislice: le v tem si še niso bili edini.

Toda prišla je vest, uničujoča in grozna, ki je vznemirila naše Avstriji pokorne podložnike še bolj, kakor pa tiste bombe, ki jih je našla lanskega leta policija pri iredentovcih v Trstu.

Bila je to vest, ki je niso dementirali niti uradni listi: četvorico obtožencev je priporočalo najvišje povelje v milostno obsodbo.

In ljudje, ki so jim dokazali kršenje javnega reda, prestopak zakona o razstrelivih, razžaljenje cesarja, razžaljenje članov cesarske hiše, podpihovanje k prepovedanim dejanjem, udeležbo na snovanju tajnih organizacij — ti so dobili: eden 9, eden 6 mesecev, tretji plača 100 K globe (kazen, ki jo dobi lahko kdo, če pljune v Ljubljani na tla mesto v pljuvalnik!) in četrti je celo oprostjen.

Da smo jih mi sodili, bi jih celo vse oprostili. Edino kazen morda: mrzel tuš.

Marsikdo se bo čudil tem slednjim besedam, ali ne podtikajte jim preveč stranskih pomenov: mi jih mislimo prav tako, kakor so napisane.

Torej mi ne želimo niti kazni za hudobna dejanja; mi želimo prostosti ljudem, ki so bili priprav-

ljeni razstreliti nekaj drugih drugače mislečih ljudi celo z bombami; mi se pridružujemo tistim laškim časopisom, ki se kar topé zadovoljstva, da so jo ti mučeniki tako srečno odnesli?! Mi torej odobravamo dejanja teh — hudodelcev?

Kje so hudodelci?

Nekateri ljudje namreč pravijo, da varujejo pravico, pri tem pa zapirajo le uzmoviče, tatovi pa se izprehajajo po bulvarih. —

Kdo se ne spominja velikanskega hrušča in trušča po raznih uredništvih, ko se je raznesla vest, da oborožuje Avstrija mejo proti Italiji, da ima letos velikanske bojne vaje z mornarico, da koncentrira že tudi Italija ob mejah vojaštvo itd. Skladala so se javna mnenja, da je vse to sredstvo za gotov namen. Ta namen je bil večini ljudem vojska. Seveda, ker je ležalo na dlani. Mule v Ljubljano, „kanone“ na Sv. Goro, v puljski vojni luki prijeli italjanski častniki kot spioni, laške torpedovke švigajo v temnih viharjih nočeh okrog avstrijskih luk, naše torpedovke zopet v beneških — kaj družega, kakor simptomi vojske. Manjkala je le še neizogibna zvezda repatica na nebu, kobilice pa imamo na slovenskih tleh že od nekdaj v vsej obilici.

Ali če pogledamo to stvar danes že nekoliko s historičnega stališča, bo izpremenila našo sumnjo zadnja obsodba laških iredentovcev in izražena visoka volja v prepričanje, povemo prav odkrito, da je vse to le dobro premišljena komedija. Avstrijski minister zunanjih zadev, Goluhovski, sicer misli o sebi, da je velik državnik, ali iz tega še ne moremo izvajati, je li izšla ta misel iz njegove previdnosti ali pa se je porodila v Rimu.

In zakaj rabita Italija in Avstrija nekaj take komedije?

Ni morda slučaj, ampak dobro preračunjeno dejstvo, da sta rabili obe državi denar za nove topove in nove ladje. „Ali ljudje so že tako naveličani davkov“, so poročali vladni organi. In gospodje so bili v skrbeh. Industrialci ponujajo vendar tako velikih tantjem (da se izognemo imena napitnine), in ladij

kritika F. L. Tumovih zapiskov „V znamenju življenja“.

Ob enem pa se obračamo s prošnjo do slovenskih strokovnjakov na tem ali onem polju, naj nam blagovolijo poslati kaj razprav, ki bi spadale v okvir naše že omenjene naloge. Ker imamo že literarnih in estetičnih razprav zagotovljenih, bi želeli v prvi vrsti političnih in narodno-gospodarskih, ne da bi hoteli s tem vezati komu roke.

Založništvo in uredništvo
„Novih esejev“.

Last not least obljubljeno pismo:

Slavno uredništvo!

Zelo lahko je tudi mogoče, da sem pomešal nekoliko preveč svoje naziranje s tujimi, zato se hočem dotakniti še enkrat (prav na kratko) glavnih točk.

Moji nazori o vsem kritikovanju — najsi je to že imenitno ali neimenitno — so vseskozi le praktični in polemični, brez vsake teorije, zato mislim, tudi razumljivi.

Če sem govoril o poljudnosti (Volkstümlichkeit) v literaturi, imam v mislih le odvisnost in nanašanje na najprimitivnejše ljudske kroge, nekaj „en gros de la nation“. Ali ker se ločijo posamezne narodnosti vedno ostreje druga od druge, ker divergirajo vedno

in topov ne gre naročiti, ker ni denarja. Bile so tedaj res velike skrbi.

Ali za to komedijo, ki so si jo izmislili potem, ni treba prav posebnega globokega pogleda državnikov ali pa posebnih diplomatskih zmožnosti: treba je pustiti iredento na delu (zato je storil tako bivši tržaški namestnik Gošs!), naj si se ji včasih celo pomaga na kak način, samo da ropota orožje in se pokaže ljudem na te dogodke: pogledjte, Vaši bratje trpe pod avstrijskim jarmom, moderna italjanska zgodovina je ostro zarisana z boji za ločitev od Avstrije, in zdaj se pripravljajo Avstrijci, da nam vzamejo to nazaj, kar so zgubili l. 1859. in 1866. — Tako v Italiji.

In pri nas:

Italija steguje prste liki morski polip in nam hoče ugrabiti Trst, našo edino luko. Avstrijci! veste, da je z izgubo teh obrežnih pokrajin zapečaten usoda naše trgovine proti jugu... zato potrebujemo denarja za nove topove in novo eskadro!

In zopet so prihajali ljudje in glasovali v svoji suženjski pokorščini za nove milijone, namenjene vojaštvu.

Toda militarizem služi Italiji kakor Avstriji edino v namen, da morejo potlačiti tem vspešneje vsak pokret za svobodo.

Z vedno večjim vojaštvom se popolnuje tudi vedno bolj moč avstrijskega reakcionarnega birokratizma, ki ima svoje „bahove huzarje“ tudi na Slovenskem.

Vlada slika iredento kot velik strah in spominjamo se pri tem na pripovedko o mori. Italija je prav tako prepričana, kakor Avstrija, da ne pride Trst v druge roke. To je resnica, na kateri se ne da ničesar več izpremeniti, in naj pride kdaj Garibaldi čez mejo ali ne. Pa tudi iz političnih ozirov je boljši status quo: tako imata vsaj obe državi nekaj, kar osnažita in prineseta ob potrebni priliki na ogled ljudstvu, da ne mrmra preveč, če je plačati nekaj novih milijonov za umazane topove, mesto da se postavi iz tega denarja kaj šol!

bolj vsa njih čuvstva in misli — zato bi bilo tudi nesmisel, oprijemati se še slej te zahteve: to bi izpričevalo ubog kramarski duh, ki le vedno kriči „Mi smo vsi jednaki“, kajti najboljši umotvor si lahko vzame svoj sujet iz tega ali onega sloja, ker umetnost (če noče, da izgubi pravico do tega imenovanja) ne sme nikdar smatrati življenja kake socialne družbe kot namen svojega žitja — to pelje k ekstremnemu naturalizmu, kjer naj bi nadomestovala prirodnost, natura — lepoto. In lepota je vendar namen umetnosti! — Zato sem tudi izvešine neprijatelj tistim modernim umetniškim stremljenjem, ki jim je narava glavna stvar.

Meni je poznavanje narave ravno tako važno, kakor umetnikova tehnika, njegove psihološke zmožnosti opazovanja: vse to je predpogoj, sredstvo k velikemu namenu umetnosti. Kajti vsak umotvor nam mora predstavljati s posredovanjem čuvstva in razuma, kako je razumel umetnik življenje. In resnično, umetnik pomenja več kakor vsakdanji človek — individualnost.

Lepota je plod časa; odkar so se nam odprle in poostrele oči za anatomsko sestavo razmerja, se je moralo zgoditi to pri umetniku v tem večji meri, da nam je mogel pokazati to lepoto.

Umetnik je odvisen vedno od svojega časa, ali zato se nikdar ne sme podvreči kaki posebni duševni struji, ji služiti.

J. K.

Umetnost in kritika.

(Konec.)

Predstoječi esej je prvi, katerih smo se namenili izdajati večjo vrsto pod naslovom „Novi eseji“. Pisatelj „Umetnosti in kritike“, Janko Kukovec, nam je blagovolil poslati razen tega še pismo, ki se nam zdi s prejšnjo vsebino tako nerazdružljivo, da je objavljamo na tem mestu. Pripomnimo tudi, da je njegov esej več skica umetniško-estetične razprave, ki bi obsegala v svoji popolnosti vsaj še enkrat toliko. Govoril bi še o grški umetnosti, o Rihard Wagnerju itd.

Ker pa je naš namen, izdajati le eseje, je z razlago slednje besede že tudi naš smoter dovolj označen. V teh esejih želimo podati svojim rojakom impulz za stvari, ki jih pri nas ni mogoče drugje in drugače objavljati, ne da pride s tem v nevarnost njih snov ali vsebina — prepuste volji in zanimanju vsakega posameznika (ali po kasnejšem primernejšem času) govoriti in razpravljati o njih obširneje.

Javljamo naj še, da se nam je posrečilo zagotoviti si izdajo gotovo zanimivih estetičnih razprav o Prešernu, o Cankarju kot pisatelju, o modernem ruskem slovstvu, pa tudi drugih, socialne vsebine, kakor ženski licej v Ljubljani itd. Kot naslednji esej (št. 2.) izide Janka Kukovec razprava in

Vlada je o vsakem koraku iredente dobro poučena, in če treba, jo celo sama vzdržuje. Tudi zadnje nesmiselnosti, zaradi katerih so sedeli štirje Italjani pred dunajskimi porotniki, so se zgodile in vršile pod okriljem državne policije, ki je vedela dolgo časa, zakaj se gre in kaj se pripravlja med italjansko iredento. Ti štirje obtoženci so bili le tako neprevidni, da smo vzeli tisto „ropotanje z orožjem“ malo preveč dobesedno, in je niso popihali o pravem času črez mejo, kakor so storili glavni krivci te „bombne afere“.

Kje so torej hudodelci?

Edino nekaj (in to je najminimalneje) se ne more očitati gotovim krogom: da niso hoteli tirati svojih žrtev v še večjo nesrečo...

Toda pri tem spominjamo še na nekaj.

Prav tako je bilo obtoženih nekaj Slovencev l. 1884. zaradi veleizdaje. Bili so le v toliko boljši, da niso imeli nikjer nobenih bomb; sploh so bili to tako skromni ljudje, da je mogel videti v njih izdajalce le državni pravdnik prav posebnih lastnosti. In kako se je obnašal tudi tedaj neki preiskovalni sodnik? Ali je smatral on vso to „veleizdajo“ resno ali pa za veliko komedijo, ki jo je rabila tedaj vlada, da je zapeljala tem lažje v reakcijo, ali pa je videl v tem celo le kak posameznik ugodna tla za odlikovanje? Poklical je namreč ta preiskovalni sodnik tedaj enega izmed obtožencev in ga „učil“, kako naj govori, da reši s tem sebe, a zvali tem večjo krivdo na druge. Dotičnik pa je imel vendar pri porotni obravnavi toliko poguma, da je razkrinkal vso zadevo. Kje so...

Vzlic temu pa, da je bilo vse tisto preganjanje peščice revnih in skromnih Slovencev l. 1884. le muha, iz katere so napravili gotovi krogi slona, je dobil eden izmed obtožencev celih osem let zavora, zato, ker se je izrazil, da bi bilo neko čistilno sredstvo zelo dobro. Mož pa je bil preveč drastičen in je preglasno mislil...

In zdaj? Za veliko več deliktov je dobil iredentovec Depaul le devet mesecev.

Boginja pravice! Padel je meč v tvojo tehtnico in jo povesel na eno stran!

O novi stranki.

V.

Obmejni kraji.

Ali dosedanja slovenska politika ne škoduje samo osrednjim krajem, pred vsem na Kranjskem živčim pol milijona Slovencev, ona preti uničiti s svojo brezvestnostjo tudi naše obmejne kraje: Štajersko, Primorsko in Koroško.

Že iz statistike same je razvidno, kako se krči od leta do leta število Slovencev po imenovanih krajih; pred časom je zgubila Koroška celo svojega zadnjega slovenskega zastopnika v zbornici.

Od 1000 prebivalcev je bilo slovenske narodnosti:

	Leta 1880.	Leta 1890.
Na Štajerskem	327 duš;	320 duš;
„ Koroškem	297 „	284 „
„ Goriškem	630 „	631 „
v Trstu z okolico	218 „	205 „

Iz zapiskov popotnika po Sibiriji.

(Spisal Vladimir Karalenko).

VIII.

Ivan.

Vagabund je obmolnil in se sesedel izmučen na klop. Proskurov je hitel s svojim zapiskom. V sobi je bilo vse tiho.

„Zdaj,“ je prišel preiskovalni sodnik, „skleni svoje odkrito priznanje. Kakšen trgovec je bil to, ki vas je spremljal pri prvem napadu in v katerega imenu je dejal Kastjuško, da vam izplača nagrado, če se posreči komu ubiti Feodor Mihajlova, „ubijalca“ imenovanega?“

Bezrilov je pogledal na utrujenega vagabunda. Toda ta je naenkrat vstal in dejal ravnodušno:

„Dosti, več ne povem... Dosti! Ali ste napisali vse o Kastjuški, kar sem povedal?... Naj ne oskrunja več mrličev! Vaše blagorodje naj me da odpeljati, ker ne izpovem ničesar.“

„Slušaj, Ivan,“ je prišel Proskurov, „naj ti pripomnim, da je tem milejša tvoja kazen, čim bolj odkrita je tvoja izpoved. Svojih tovarišev itak ne moreš več rešiti.“

Vagabund je mignil z ramo.

„Ne briga me več — meni je vseeno.“

Vse dežele so nazadovale, malo napredka je izkazanega le na Goriškem. In vsega nazadovanja je kriva politika naših „narodnih veljakov“!

Oni se rujejo med seboj za prazen nič, med tem pa žanje nasprotnik na naši njeni; vzdržujejo se na umeten način na površju, med tem pa kuje tujec iz našega ljudstva obilen kapital. V svoji kratkovidnosti in ozkosrčnosti ne vidijo, da biva izven Kranjske še toliko tisoč in tisoč ljudi, ki govore isti jezik in ki so potrebni pred vsem najkrepkejši opore, če nočemo, da izgine njih govorica iz ondotnih krajev.

Obmejni kraji so prepuščeni sami sebi, in kaj se godi tam, to je veliki večini Slovencev španska vas. Ve se pač, da bijejo tam hud boj za najpriprostejše narodne pravice, ali zakaj se prav za prav gre, kako zgleda tam, to ve le tisti redki, ki ga je zanesel tja kak poseben slučaj. Mesto da so osrednje pokrajine z mejo v neprestanem kontaktu, goji naša politika vedno večji separatizem. Ni nam zaznamenovati slučaja, da bi storila kdaj kaj za našo mejo.

Dandanes se ločijo ljudstva vedno ostreje po svojih narodnih posebnostih, in celo socialna demokracija je izpremenila oziroma popolnila svoj program na zadnjem brnskem kongresu v smislu narodnih vprašanj v nasprotju z leta 1864. v Londonu, v St. Martins Hall ustanovljeno „mednarodno“. Vsak narod čuva to, kar ga dela različnega od drugega, varuje svoj jezik — to pa je mogoče le tedaj, če skrbi za svoje obmejne kraje, ker če je malomaren proti tujemu vplivu, potem se zgodi kaj kmalu, da ga izpodrine tuja roka z rodne zemlje. Slovence so drugi narodi tekom stoletij že itak tako skrčili, da smo danes le še nekaj prav majhnega v nasprotju s svojimi nekdanjimi obširnimi posestvi.

Res je, da nam je životarenje spričo te nenaravne razdelbe avstrijskih kronovin otežkočeno, ali zato si vendar ne porinemo tega noža še globokeje v vrat. Tem odločneje bi se morali upreti tej razdelbi in ne odnehati prej, dokler nismo združeni v eno celoto. S tem pa, če vržemo ta plot proč, ki nas razdeljuje na celih pet delov in oslabi s tem našo odporno silo, pritegnemo obmejne kraje tako tesno k sebi, da dobijo v nas ne samo moralne, ampak tudi materialne opore.

Bijejo se Štajerci zase, in prav tako Korošci, Goričani in Tržačani. Vsak zase, nikjer vsi za eno. Ti pomembni, a v primerju s svojimi uspehi prav malenkostni boji, absorbirajo moč vsakega dela zase, tako da jim niti misliti ni mogoče, kaj se godi ob istem času po drugih slovenskih pokrajinah. To življenje je v resnici obupno, a prav zato je obsojati tem bolj našo dosedanje politiko, ki se ne bori za načela, ampak le za nekaj privatnih koristi; ki je neznatna po svojih uspehih, zaspana v svojem delovanju in otročja v svojem boju.

Noben pameten in previden vojskovodja ne pusti iz vidika forov svoje trdnjave. Branil jih bo proti nasprotniku z isto ljutostjo, kakor svoj srednji del, ker ve, če ne skrbi za fore in predstraže, se mu vtihotapi sovražnik v sredo taborišča. In le neizkušen in brezmiseln poveljnik popusti strahopetno svoje najskrajnejše obrambne okope in zbeži v glavno trdnjavo, prepustivši zapuščene dele priprostim vo-

Ni bilo nobenega upanja, da hoče še količjak povedati. Zato ga je ukazal Proskurov odpeljati.

Zaslišati je bilo še priče.

Čakali so na duhovnika, da jih zapriseže, toliko časa pa so stali v gruči ob steni, spredaj Jevsej. Njegov obraz je bil rdeč, ustnice vkup stisnjene, čelo nagubano. Jezno je pogledal izpod obrvi zdaj na Bezrilova, zdaj na Proskurova. Kakor se je zdelo, ima vsa ta gruča isto v svojih mislih.

Bezrilov je sedel na klopi z zlekujenimi nogami, z roko pa je bobnal po lesu. Dokler so hodili kmetje sem in tja, jih je gledal prav pazljivo, celo zamišljeno. Potem pa se obrne naenkrat z nekim posebnim zaničljivim posmehom do Proskurova.

„Apropo, Afonasijs Ivanovič Proskurov,“ pravi, „oprostite, popolnoma sem pozabil, sporočiti vam svoje čestitke... vse te neprijetnosti — oprostite.“

„Meni? Čemu?“ vpraša Proskurov, ne da bi trenil z očmi od svojega protokola.

„Kako?“ vpraša Bezrilov vesel. „Kaj vam še res ni nič znano in jaz imam torej kot prvi čast, čestitati vam na tej prijetni novici. — Ah, jaz sem tako vesel, tako zelo vesel!“

Proskurov pogleda sodnika, ki se mu bliža z ostrogami rožljaje, poln spoštovanja in veselo se smeje.

„Osrečilo vas je novo imenovanje: kot namestni zakladnik v H. To je seveda za zdaj le gola formal-

jakom. Naj se bijejo tam, dokler morejo. In čestokrat se zgodi, da imajo ti prostaki veliko več časti v sebi, kajti rajši padejo pod navalom sovražnika, kakor pa slediti svojemu gospodu na bojzljivem begu in sramotnem umikanju.

Obmejni kraji so prepuščeni tako le sami sebi; branijo se, dokler se morejo, ko pa so izsesane njih moči, tedaj padejo kot žrtev slovenske politike.

Gotovo je to dejstvo žalostno. Ali pa naj je zamolčimo in tolažimo sebe s tem, kar bo prišlo boljšega? Kaj bi živeli še v naprej v brezdelnosti in čakali, kaj se zgodi. Ali je res nimamo več zmožnosti, delati sami za svojo usodo?

S tem pa gotovo ne mislimo očitati kaj na skrajnih postojankah se borečim rodoljubom. Ali tudi njim ugasne nekoč ogenj navdušenja; in slednjič, osamljeni v svojem boju, kakšen je njih načrt? Borijo se po instinktu, ker jih vodi odpor proti tepanju pravice. Vsak dela po svoji najboljši previdnosti, kakor pač ve in zna. Ali da je koncentrirana vsa ta delavnost in energija v en skupen cilj, kako krasno vojsko bi tvorilo tako moštvo! Bila bi to legija, ki mora zmagati, če dela po enotnem programu.

Ali vzlic vsej vstrajnosti in sili ob mejah živčih Slovencev se posreči samopašnemu tujcu, zasaditi klin v naše telo zdaj tu zdaj tam. Nemci in Italijani delajo sistematično na potujčenju naših krajev, ali naši politiki ni še padlo na misel, delati istotako neprestano za obrambo narodnih postojank na mejah. Kaj pa jim je tudi mari visokim gospodom, če pade danes ta vas, jutri zopet druga kot žrtev tujega nasilja. Glavno je, da njih žep ne trpi in z žepom nerazdružljivi malenkostni pohlep po — prvi besedi.

Obmejni kraji so si osnovali v svrhu samobrambe tudi svoje posebne liste. Ne moremo jim odrehati posebne važnosti zlasti v lokalnem oziru, in to bi bil tudi njih edini namen. Ali kdo drug pa še čita te liste — izvzemši one, iz katerih srede je izšel? Da imamo na razpolago imenik naročnikov, bi pokazali še očitvidneje, kako malo Primorcev čita n. pr. štajerske liste in zopet obratno. Ali ni nam treba hoditi na Primorje. Imeli smo kdaj priliko gledati na Kranjskem, s kakim zanimanjem čitajo te liste. Razen nekaj malih, a zato nič manj hvalevrednih izjem, ki jih je dobiti pri tistih, ki smatrajo politiko za resno stvar — vsi drugi pa preobračajo tak časopis le nekako bolj površno, bodisi da smatrajo vzeti tak list v roke kot posebno patriotično dolžnost, ali pa pregledajo v vsej naglici le nekaj naslovov raznih notic.

Seveda, presojati te liste z drugega kakor strogo lokalnega stališča, nihče ne zahteva. Ali zato jih je še tem težje razumeti. Poleg tega je pa še skrbela naša politika, da so se nam že zgodaj odtujili.

Ko je vprizorila n. pr. nemška vlada na Koroškem proti „Miru“ uprav vandalsko gonjo zaradi gotovega dopisa iz Vrbe, so pač pisali nekaj časa še nekateri drugi listi o tem činu skrajne brezpravnosti, eden Slovencev je povdarjal to tudi na zadnjem časnikarskem shodu v Opatiji, in to je tudi vse. Izmed naših politikov se ni nihče ganil, posvetiti takemu početju tako, kakor mu edino gre.

Seveda, če se bojé ljudje zamere tu, zamere tam, potem gotovo nikamor ne pridemo. Z obziri in zopetnimi obziri še ni nihče izvojeval zmage. Ka-

nost — vi ste seve potrjeni takoj kot stalni zakladnik. Čestitam vam, čestitam prav iz sreca!“ je nadaljeval Bezrilov z dobrovoljnim naglasom in stiskal roko Proskurovu, ki je bil začudenja kar okamenel.

Toda zdelo se je, kakor da ne zna ceniti Proskurov sprejetih čestitk; odtegnil mu je svojo roko in prišel je hitro, pretrgano: „Dovolite mi, gospod, ta kraj ni pripraven za šale. Ali menite, da ne izprevidim vašega namena? Vi se motite, gospod, saj vendar nisem na glavo padel, ne, moj gospod!“

„Ali kaj vam je, Afonasijs Ivanovič?“ se je delal Bezrilov začudenega, sklepal roke in se oziral po okrog stoječih, kakor da išče priče očitvidni Proskurovi nehvaležnosti. „Kaj menite, da se le šalim? Oficielno imenovanje... sam sem čital dotično pismo. Zagotavljam vas — to je služba, moram vam reči — zlata, zlata vredna!“

Pri teh besedah je izpremenil svoj glas v izraz prijateljske familiarnosti.

„Nič več se vam ni treba pečati s temi neprijetnimi zadevami, že s tem trenutkom ne. Celotno zadevo moramo rešiti žal brez vaše nenadomestljive pomoči... Neizrečeno seve obžalujemo; zato pa se veselimo zopet zaradi vas. Mirna, gotova služba je to — ha, ha, ha — popolnoma, popolnoma — ha, ha, ha, popolnoma vašemu značaju primerna — in potem — ha, ha, ha — hvaležnost trgovskih krogov!“...

vraga nas briga, če nam nataknejo gotovi ljudje iz zločnosti ali vsled svoje neumnosti in nevednosti ime revolucionar ali kaj podobnega? Mi vemo, da se potegujemo edino le za pravico; kaj mislijo pri tem drugi o nas, to nam je pač lahko deveta skrb.

Obmejni kraji presegajo po svojem površju in obljudnosti daleč tisti kos slovenske zemlje, na katerega gledajo nekateri kakor na obljubljeno deželo, iz katere naj se kar razlije med in blagor na sosednje kraje. Kam res včasih ne zaide človek v svoji domišljiji! V resnici pa je Kranjska prava mačeha svojim sosedam. Ali če je to zdaj — ne sme biti več v bodoče. Mogoče se prične vendarle enkrat tati led na polju slovenske politike in se pomeče vso to šaro, ki dela samo nepotrebno navlako, v hram k drugim zavrženim stvarim. In kulturnim historikom kasnejših stoletij ni treba niti lup, če smatrajo kdaj kot potrebno, ogledati si še enkrat to nesnago...

Zdaj pišejo glasila naših strank, da je Slomškov rojstni dom v nevarnosti, da pride Nemcem v roke, obenem pa hvalijo posestvo, kako ugodno je za opekarno itd. Ali res ne zna naša politika drugzega, kakor samo hvaliti te kraje? Zakaj pa podjetnih ljudi ne podpira? Ali ne bi tekli vsi ti naši marljivi politiki rajši desetkrat v nemško opekarno, kakor enkrat v domačo? Če ne vedo, kako se dela za svoje ljudi, pa naj preštudirajo kulture drugih narodov. Saj ni treba hoditi nazaj v stare čase: Finci jim kažejo prav zdaj, kaj je narodna zavest in kaj je socialna dolžnost vsakega naroda!

Vemo, da se je treba iznebiti prej marsikaterih predsodkov, preden gremo na delo, da združimo vse obmejne in osrednje kraje v eno celoto. Ali čim dlje čakamo, tem usodepolneje za nas. Obmejni kraji ne smejo umirati še dlje v svoji brezpravnosti, kajti narod, ki je brez političnih pravic, izgubi ves svoj pomen, vso zmožnost, delati sam na svoji kulturi. Če pa prepustimo to najvažnejšo nalogo tujcu, kaj se zgodi z nami? S tujo šolo pride tudi tuji duh v ljudstvo.

Žalostna resnica je, da nimajo obmejni kraji niti najpotrebnejših, kaj šele zadostnih šol. O gimnazijah ali realkah niti ne govorimo. Stopite k našim častitljivim politikom in povejte jim to. Kaj vam odgovore? „Vlada jih ne da.“ ... Gotovo. Ali zakaj pa voli slovenski narod svoje poslance? Mar zato, da jih povije potem v slamo in pošlje tako varno zaprte na Dunaj v zaboji, s posebnim varnostnim napisom...? In ti poslanci še pravijo, da so domoljubi, ki spoštujejo slovensko ljudstvo in ki se potegujejo za pravice nas vseh!

Pridi, Zaratuštra, z gorovja in zakliči jim: Wenn Du zu den slovenischen Politikern...

Kdaj že je bil čas, delati za spojitve vseh posameznih pokrajin. Stvar je vendar tako jasna in za nas prvega življenskega pomena. Priznamo pa: če tudi je očitna, vendar zahteva neprestanega resnega dela. In v splošno žalost ima naša dosedanja politika vse drugo, samo te poslednje lastnosti ne.

Ali zato še ne smejo pozabiti rodoljubi v najskrajnejših šotorih, da mora biti program vsega njihovega stremljenja: proč od separatizma, naš vzor je v celokupnosti!

Nova stranka pa bi morala vzeti tudi izvršitev te spojitve v svoj program. (Dalje prih.)

Zdelo se je, da je dal Bezrilov vsaki zmernosti ali ženiranju slovo; njegov smeh, ki mu je stresal celo telo, ga je delal celo nedostojnega.

Proskurov je stal pred njim kakor trd, opiraje se z rokami ob mizo. Njegov obraz je bil videti kakor postaran in rumen; v njegovem izrazu je ležalo žalostno, bolešno začudenje. — V tem trenutku je bil res videti neumen!

Gledal sem na kmete. Vsi so silili v ospredje, samo Jevsejč je stal tu kot prej, s sklonjeno glavo in poslušal vse govorjenje, ne da bi mu odšla beseda. —

Nadaljevanje zaslišanja me ni več zanimalo. Stopil sem v predsobo.

V kotu je čepel ujeti. Nekaj kmetov je stalo ob njegovi strani na straži. Stopim k vagabundu in sedem poleg njega. Pogleda me in potem se pomakne malo v stran.

„Povejte mi“, mu pravim, „ali res niste sovražili umrlega Feodor Mihajlova? Prav nič jeze?“

Vagabund me je mirno pogledal.

„Kaj? Kakšna jeza? Nikdar ga nisem prej videl.“

„Pa zakaj ste ga umorili potem? Vendar ne zaradi tistih petdeset rubljev, ki so jih dobili pri vas?“

„Seveda ne,“ pravi premišljeno. „Včasih nam niso zadostovale desetkrat tako velike svote niti za

Kriza na Ogrskem.

Baron Fejervary ima že celo ministrstvo! To je nekaj najnovejšega in bilo bi smešno, da ni ob enem tako žalostno! Nekaj odpuščenih, sumljivih uradnikov, njegov nečak, nižji uradnik iz justičnega ministrstva, zloglasni pisatelj Gyorgy in pa hrvatski poslanec, madjaron Kovačević — to je vsa lista ministrstva. Temu je predsednik sam Fejervary, ki je ob enem tudi finančni minister.

Radovedni smo na prvo sejo ogrske zbornice, kako letijo ti ministri s svojih klopi. Pustne šeme — če prav imamo sredi junija.

Vesel je samo eden. In ta je Tisza, da se odahne enkrat.

Avstrijskega konzula ubili.

Arabci so oropali in umorili našega konzula v Mazaganu, Maddena. Vdrli so po noči v njegovo spalnico in ga obdelavali z bodali. Storilci so ubežali. Vrše se stroge poizvedbe, ker je naša država zahtevala zadoščenja.

Avstrija in Angleška.

Avstrija in Anglija sta podpisali posebno konvencijo, glasom katere je mogoče rešiti gotova sporna vprašanja potom razsodišča v Haagu.

Srbija.

(Štrajki.) V Belgradu so ta teden večji štrajki. Iz dela so stopili delavci po tovarnah za platno in sukno, po opekarnah in natakariji po gostilnah.

(Ministra, ki se tepeta.) Novi justični minister Nikolič je demisioniral že čez nekaj dni; takoj drugi dan pa se je spoprijel z bivšim ministrskim predsednikom Pavičem pred gledališčem, tako da sta si prišla oba gospoda celo dejanski blizu. Vzrok tepežu je bila objava v „Samoupravi“, glasilu zmernih radikalcev. Polemika se je pečala s privatnimi razmerami Nikoliča.

(Nove volitve.) Minister notranjih zadev je izdal oklice, kjer objavlja, da postopa najstrožje proti vsem državnim organom, predvsem proti tistim policajem, ki bi hoteli količkaj uplivati na izid volitev. Če se je zgodilo to prej in je bilo celo ukazano z najvišjega mesta (Aleksander in Draga!), se zdaj gotovo ne ponovi več. (Naj se gredo naši ministri, ki vedo vedno kaj o Srbiji povedati, učiti tega v orient, kakor imenujejo srbske pokrajine!)

Črna gora.

Na meji med Črno goro in Turčijo so dobivali nemiri vedno širšo podlago. Stalo je na obeh straneh do 2000 mož. Red je šele napravil Šemsi-paša, ki je prišel s pehoto in konjeništvom nad bojujoče se Turke in Črnogorce.

Makedonija.

(Prepir za narodnosti) narašča vedno bolj, zato je sklenila turška vlada na predlog poslaništev, ne vpoštovati pri prihodnjem ljudskem štetju narodnosti, ampak le vero. Imeli bodo torej ljudsko štetje, ki bo pokazalo, koliko mohamedancev, kristjanov in židov živi v Makedoniji.

(Kongres vstaških čet.) Turčiji dela velike skrbi tajni sestanek voditeljev vstaških čet, pri ka-

en teden — kako naj ubijem potem za tak denar človeka?“

„Vendar ne iz veselja do doživljanja? Ste ga zato ubili in si skvarili s tem celo svoje življenje?“

Vagabund me je pogledal z očitnim začudenjem. „Svoje celo življenje praviš? Kaj pa je moje življenje? To pot sem ubil Mihajlova, in če bi nanesla usoda drugače, bi ubil on mene!“

„Ne, tega bi on ne bil storil.“

„Ti imaš morda prav: ne bi me moral ubiti in vendar bi on lahko živel vzlic temu.“

„Ga li pomiluješ?“

Vagabund me je pogledal in v njegovih očeh se je iskriilo sovraštvo in nezaupanje.

„Pojdi proč, kaj pa hočeš?“ pravi; nato skloni glavo in pristavi: „Tako je hotela moja usoda!“

„Tvoja usoda?“

„Da, že kot otrok sem odrastel v ječi.“

„In se ne bojiš Boga?“

„Boga?“ se je nasmehnil vagabund in zmajal z glavo. „Že dolgo nisva delala med seboj računa, on in jaz... In vendar bi morala! Mogoče imam pri njem zapisanega kaj dobrega. Slušaj me, gospod,“ nadaljuje izpremenivši svoj glas, „kaj hočeš več od mene? Rečem ti — taka je moja usoda! Tu sedim in se razgovarjam s teboj, mirno in tiho; da bi te

terem prisostvujejo tudi poslanci posameznih bulgarskih komitejev iz Monastirskega vilajeta. Pforta poizveduje zaman po kraju, kjer naj se vrši ta sestanek.

(Sandanski glavar roparjev.) V sandžak-Serezu pričakujejo od dne do dne, da prideta dva bulgarska oficirja s svojima četama in prepodita roparja Sandanskega, ki ima organizirano celo tolpo.

Grška.

Neznaten gledališki igralec je zabodel z nožem bivšega ministra in svoj čas največjega grškega državnika. Delyannis je bil ravno na poti v zbornico. Pred nekaj meseci je bil voljen petič kot ministrski predsednik. Star je bil 79 let.

Kreta in Grčija.

Vstaja na Kreti še vedno ni polegla. Krečanska zbornica je sporočila velesilam, da je edina rešitev iz te krize personalna unija z Grško.

(Angleži in Rusi na Kreti.) Angleška je izkrcala na Kreti bataljon svojih vojakov, ki jih je pripeljala iz Malte. Pred Kanejo pa stoji tudi 250 mož broječi oddelek ruskega vojaštva.

Italija.

(Staroslovanska liturgija.) Protokole o sestanku jugoslovanskih škofov v Rimu v svrhu staroslovanske liturgije po jugoslovanskih cerkvah dajo natisniti in ga predložiti v svrhu nadaljnjih razprav kardinalskemu svetu. Škofje so si malodane v lase segali, tako burno so zborovali. Če bi bil Strossmayer živ, bi morda še kaj družega napravil. Mogoče pa je rimska kurija sestanek navlašč odlašala?... Ko predelajo kardinali zapisek, izda papež posebne norme, ki zapovedujejo škofom podrobneje, kako se jim je v bodoče ravnati v tem oziru.

Nemčija.

(Veselje na dvoru.) To je pa Viljem II. srečen! Mladi, nadopolni sinček, prestolonaslednik se je oženil. In Berolinci so tako radovedni ljudje, da jih je omedlelo nad pol tisoč po številu, ko so gledali ves ta kolosalni pomp. Sicer pa velja za druge smrtnike polnoletnost šele s 24. letom, no, mladi prestolonaslednik jih ima šele 21.

(Bülow — knez.) Ne samo Viljem je srečen, tudi Bülow. Cesar ga je povzdignil v knežji stan. Kaj manjka torej še Bülowu, da bo prej podoben Bismarku? Trije lasje. — Bülow je bil svoj čas le navadni „pl.“, kasneje „grof“ in zdaj „knez“. In vse to po — Viljemovi zaslugi.

Nemiri na Ruskem.

Adresa na carja.

Vzlic Trepovi prepovedi so v Moskvi zbrana zemstva in zastopniki mest sklenili addresso na carja, kjer prosijo na sicer precej trd in prozoren način, naj skliče nemudoma ljudska zastopstva, ki naj odločujejo o miru ali vojni. Tudi Petrograjska дума je sprejela imenovano addresso v tajni seji.

Ljudsko zastopstvo.

Ministrski svet se peča te dni s posvetovanjem volilnega reda za predstoječe ljudsko zastopstvo. Mi-

srečal v gozdu ali v oni soteski pod „hudičevim prstom“ — no, potem bi govorila mogoče drugače. Tako bi hotela najina usoda.“

Zopet je zmajal z glavo.

„Gospod, ali nimaš morda kaj tobaka, kadil bi?“ je pričel z naglasom, ki se mi je zdel že umeten, ponarejen.

Dal sem mu papirosko (cigareto), in stopil iz veže na prosto. Nad drevjem v šumi so se že svetlikali prvi jutranji žarki. Dvigala se je megla nad „hudičevim prstom“ v soteski, in veter jo je gnal polagoma proti zapadu. Dotikala se je megla noči vrhov smrečja. Na travnikih se je blesketala rosa in v enem oknu hiše je odsevala v šipah luč, ki je plapolala nad vzglavjem umorjenega...

Avstrija v Abesiniji.

Moderna zgodovina stoji v znamenju pojava prekomorskih narodov ob strani evropske kulture.

Japonci n. pr. so na tem tiru že dokaj napredovali in tudi v Abesiniji se pod izbornim vladanjem cesarja Menelika II. kaže trdna volja ustanoviti v Afriki evropsko državo. Pomembno je, pod kakimi okoliščinami se kaže napredek v civilizaciji pri nekdanjih prirodnih narodih.

nistrski svet predloži potem ta načrt carju v podpis in ta ga objavi kot poseben ukaz. Volitve so že to poletje, zborovanje je določeno najesen.

Deputacija zemstev pri carju.

Ker je bilo zborovanje kongresa zemstev in mest v Moskvi oficijelno zabranjeno, bodo sprejeti odposlanci, ki poneso carju adresno, le kot privatne osebe.

Dogodki v Minsku.

Mlad žid je vzel nekemu vojaku mošnjiček z denarjem. To je dalo povod velikim izgreedom. Vojaki so trpinčili uzmoviča, mej tem pridejo blizu še drugi židje, ki so pričeli streljati iz samokresov. Židom se je pridružilo tudi nekaj vojakov 55. brigade. Vmes je posegla policija, ki je prijela tudi nekaj vojakov. Eden žid je ubit, več ranjenih. Tudi stražnikov je več ranjenih.

Dogodki v Varšavi.

Zunanji komite „Bunda“ javlja, da niso bili nemiri med 24. in 26. majnikom t. l. vprizorjeni po njem, ampak da naj je zakrivila vse to vlada sama, ki je oborožila in naščuvala židovske brezposelnike proti židovskim delavcem. Storila pa je to radi tega, da ima tako povod zbrati v mestu in okolici nove čete vojaštva, ki jih lahko vporablja potem vsak hip napram delavcem, če bi hoteli štrajkati ali kaj podobnega. —

Dasi je zbrala vlada v Varšavi več polkov moštva, vendar še ni miru. Tolpe brezposelnih divjajo po predmestjih, tako da so vse ondotne prodajalne zaprte. —

(Atentat.) Sekretar gubernije se je vračal zvečer domov. Spotoma ustrelili nanj neznan človek. Sekretar Progac se zgrudi mrtve na tla, atentatorju pa se posreči ubežati.

Trepov.

Car je imenoval Trepova s posebnim ukazom pomagata ministrstvu notranjih zadev. Trepov je znan po svoji brezobzirnosti napram ruskim delavcem, ki so hoteli 22. januarja t. l. k carju, na čelu jim duhovnik Gapón, dal je streljati na te tisoče neoboroženih mož in žena — in zato je vplivalo to imenovanje tem bolj čudno, kajti vsi so pričakovali, da nadomesti Trepova kmalu kak drug uradnik. No, zdaj je delokrog njegovega vpliva in moči še obširnejši. Kar je bil Trepov prej samo Petrogradu, to je zdaj celi Rusiji. V njegovo področje spada vsa žandarmerija, vse gubernije, on sme vzeti kateremu koli časopisu pravico izhajanja, sme razpustiti vsa društva, ki so mu na potu, dovoljuje in prepoveduje kongrese — vse to je odvisno od Trepova.

Da se je odločil car k temu imenovanju, je najbrže kriv poglavar sv. sinode, Pobjedoroscev, ki ima na ruskem dvoru svojo besedo že od časa, ko je postal Aleksander II. žrtev atentata.

Bulygin bi rad odstopil.

Bulygin, minister notranjih zadev, je prosil že večkrat za odpust. Zadnjič se je zgodilo to, ko je dobil za pomočnika Trepova. Vendar ni sprejel car demisije. Mar tudi Bulygin noče sedeti pri Trepovu?

Svojo usposobljenost kažejo v prvi vrsti v modernem vojevanju, potem so začeli uvajati moderno denarništvo in v poslednjem času so odprli svoje duri moderni trgovini.

Tako je tudi v Abesiniji.

Vojno z Italijo je vodila Abesinija po modernem uzoru, ravnokar je zasnova svojo državno banko in je stopila v trgovinsko zvezo z raznimi vnanjimi državami.

Po veliki zaslugi našega vnanjega urada je Abesinija ravnokar pričela zvezo tudi z našo državo v trgovinskih rečeh in je naša vlada v ta namen odposlala svojo posebno misijo v srce Abesinije. To odposlaništvo je cesar Menelik II. sprejel v svoji prestolnici na posebno slovesen način.

Dne 11. marca t. l. je državni minister Alf. Ilg (Nemece) v sijajni uniformi prišel v taborišče pred mestom Addis Abeba, da popelje komisijo, ki je čakala v veliki paradi, v glavno mesto k slovesnemu sprevodu. Državni minister Ilg je pripeljal seboj običajni dar cesarja Menelika vsaki novi vnanji misiji, namreč dragoceno osedlano mulo, ki jo podari cesar načelniku odposlaništva.

Pod poveljništvom pomorskega kadeta kneza Hohenlohe je korakal sprevod pomorščakov, kateremu so sledili člani komisije s številnimi služabniki, najprej do šotora, pred katerim so bili zbrani v veliki skupini etijopski dostojanstveniki, ki so v krasnih

Rusko-japonska vojna.

O ruskem porazu na morju.

Največji svetovni časopisi prinašajo še vedno dan za dnevom dolge članke, ki so vsi posvečeni veliki bitki med Rusi in Japonci v Korejski morski ožini. Kaj je zakrivilo poraz ruske eskadre, tak strahovit poraz, ki nima para v zgodovini vojsk? To je tisto nerazumljivo, ki vznemirja strokovnjake in lajke. In ker ni bilo nič gotovih poročil, je prišla na pomoč fantazija in v tej domišljiji so poročali nekateri posamezniki celo o odločnem upor ruskim mornarice. Slednjič se je poročalo, da je bil tak upor samo na ladji, ki ji je zapovedoval admiral Nebogatov, a še tudi to vest moramo sprejeti z vso rezervno. Krivdo so valili zopet drugi na mornarje, ki so se vedli kakor ženske in ne kot vojaki. Tudi to sumničenje izpodbijejo poročila ruskih in japonskih častnikov, ki povedo o junaški in obupni borbi ruskih mornarjev. Na oklopnici „Borodini“ je n. pr. moštvo videlo, da se ladja potaplja. Vendar niso nehali prej streljati, dokler jih niso zagreblili valovi. Ali velika slabost Rusov napram Japoncem je obstajala v tem, da so slednji v streljanju veliko naprej od Rusov, da so imeli Japonci na razpolago nad 70 torpedovk, poleg tega še podmorske čolne, kar je Roždestvenskemu docela primanjkovalo. Ali nedostatke torpedovk bi nadkrilili v streljanju dobro izvežbani vojaki, in teh ni imel ruski admiral!

Torej, kje je glavni vzrok pogina ruske eskadre? Ne moštvo, ampak častniki, ti so odgovorni za izvežbanost svojih vojakov. Ni se še kmalu pokazala tako jasna škoda vpliva ruskega birokratizma, kakor ob tej priliki. Častniki ruske mornarice so prišli do svojih visokih mest ne po svojem talentu ali posebni sposobnosti, ampak le po protekciji. In kako cvete protekcija v državi, ki ni pod javno kontrolo, si lahko mislimo, če vemo, da ima celo ustavna Avstrija nebroj „Protektionskinder“ na najvišjih mestih!

Nikdar še niso občutili na Ruskem izgube kake bitke tako, kakor zdaj. Celo vsi najvišji krogi so pobiti vsled tega hudega udara, ki je zadel carja; vse žaluje, vsa tista najvišja aristokracija, ki ni drugače nikdar čutila, če je padlo na bojišču po več tisoč mož v eni bitki. Kajti najvišje rusko plemstvo je imelo svoje sinove na eskadri, in ta je izvečine vsa potopljena in z njo vred tudi ti protežirani častniki. Častniki oklopnice „Aleksander III.“, ki se je potopila z vsem moštvom (740), so n. pr. imenovani vsi le od carja. Torej ne odločuje samo znanje. Da so zakrivali nevešči ruski častniki neprimerno veliko, je očitno, saj ilustruje njih neizvežbanost tudi poročilo iz ruskih krogov, ki pove, da niti častniki niso prav razumeli danih znamenj.

Ali vzlic temu ne smemo misliti, da ni tu še drugih vzrokov, ki so zakrivali ali vsaj povspešili poraz ruske eskadre. Ali o teh govoriti danes, je nemogoče. Preteklo bo še nekaj let, predno so dokončane tozadevne študije, ki pomenijo — kakor prorokujejo nekateri — velik preobrat na mornaričnem tehničnem polju.

Pogajanje za mir.

Da se pogajanja res prično, verujejo povsodi bolj, kakor na Ruskem. Poročila iz Rusije so v tem

kostumih, obdani od velikega števila jezdecev in nepreglednih vrst drugega spremstva, pričakovali misije. Več tisoč vojščakov abesinskih je otvorilo sprevod, ki se je počasi jel pomikati proti prestolnici. Ob obeh straneh so delali jezdec telesne garde Menelikove špalir. Tako se je pomikal sprevod proti cesarjevemu dvoru, imenovanemu „Gibi“.

Prestolnice črnega cesarja si ne smemo misliti kakor mesta po evropskem načinu.

Addis Abeba je naselbina, ki se razprostira več milj daleč in široko po holmičastem ozemlju, ter obstoji iz večjih in manjših dvorcev, mej katerimi je raztresenih na tisoče koč in malih šotorov. Cest v tem mestu ni razun nekaterih začetkov, ki obetajo postati glavne ceste evropski urejenega mesta Addis Abeba.

Sprevod se približa cesarjevemu dvoru. V predvoru so čakali podkralji s slavnostnim spremstvom. V bližini prestolne dvorane je stopilo odposlaništvo v sprejemno dvorano, v katere širokem prostoru je vladal božanstven polumrak.

Ta kraj je podoben notranjščini kake cerkve. Globoko v ozadju, skoro neviden, je sedel na vzvišenem odru, obloženem z dragocenim blagom, vladar Etijopije v najbogatejšem kostumu, z dijamantno krono na glavi, obdan od velikašev svoje države.

Po mehkih preprogah je korakalo odposlaništvo proti vladarju, pred katerim se je po pred-

oziru tako različna in nasprotujoča si, da bazirajo poročila raznih časopisov veliko več na samem kombiniranju, brez vsake podlage. Kakor pa je ves položaj, je težko verjeti, da bi sprejela Rusija take pogoje Japoncev, ki bi bili preponiževalni. O kaki vojni odškodnini noče Rusija do zdaj še ničesar slišati, med tem ko je pri Japoncih to ena prvih zahtev.

Premirje?

„Standard“ poroča iz Amerike, da skleneta prej obe vojskujoči se državi šesttedensko premirje in temu sledi mir.

Položaj v Mandžuriji.

Japonci so izpremenili najprej nekaj svojih prvotnih pozicij, potem pa so začeli prodirati počasi proti zapadu. Tudi Linjevič poroča, da prodirajo japonske predstraže, obstoječe iz pehote, kavalerije in gorske artilerije, ki je oborožena z brzostrelnimi topovi. Japonci naj bi pregnali pri tem spopadu Ruse iz štirih pozicij.

Ruska na morju.

Pomožna križarka „Dnjepr“ je potopila angleško ladjo „St. Kildo“, ker je imela konterbando na krovu. Moštvo in pošto je vzela k sebi in jo izročila potem neki holandski ladji.

Štajersko.

Domžale — v vsenemški luči.

Kaj Nemci hočejo na slovenski zemlji, to kažejo pri vsaki dani in izsiljeni priliki tako pri nas na Štajerskem, kakor i povsod med nenemškimi narodi. Oni hočejo druge narode gmotno izkoristiti za svoj žep, obenem razširiti svojo oblast in last čez svoje ozemlje, pri vsem tem pa z Nemeu lastno hinavščino trditi, da so prišli v tuje zemlje edino le z namenom, da kraj dvignejo gospodarski in kulturno. Ko so ob žuljih nenemškega prebivalstva obogateli, ko so se tudi številno na tuji zemlji do dobrega utrdili, pa začno polagoma kazati domačinom roge ter se jim v obraz rogati zaradi kratkovidnosti, s katero so jim (Nemcem) naredili prostor v svoji hiši. Mesto nemške hvaležnosti žanje zdaj domače ljudstvo nemško zaničevanje in sovraštvo! To je cilj in konec nemške kolonijalne politike, katere je Vsenemce naučil prvi nemški politični ju-nak — Bismarck.

Tako zaničevanje in sovraštvo čuti od strani privandranih tirolskih lakotnikov slovensko ljudstvo v Domžalah. Izpočetka so se ti ljudje kazali domačinom prijatelje, živeli so z njimi v rodbinskih in drugačnih odnošajih kot domači med domačimi, se učili našega jezika in med Tirolcem in Domžalčanom nisi našel drugega razločka, nego da so bili oni služajno Tirolci. Tako je šlo leta in leta, mej tem so prihajali novi Tirolci, zidali so nove tovarne, množili si premoženje, zidali si lepe vile in začeli živeti kakor velika gospoda. Vse to so si pridobili v tujini, t. j. na slovenski zemlji! Ako bi se bili obratno na ta način Slovenci naselili na Tirolskem in tam obogateli — prepričani smemo biti, da bi se bili zavedali hvaležnosti nasproti domačinom Tirolcem, a vrh tega bi bilo še celo mogoče,

pisu ceremonijela priklonilo trikrat. Minister Ilg je predstavil člane misije in cesar je pozdravil vsakega člana podavši mu roko.

V sporazumju z državnim ministrom je nalogoril Menelika načelnik ekspedicije in mu izročil lastnoročno pismo cesarja Franca Jožefa I., katero je vladar z veseljem sprejel.

Ta svečani akt se je vršil ob grmenju 21 topov, ki so oznanjali deželi, da je lepa Etijopija stopila v prijateljsko zvezo z novo državo.

Nato je sedla misija na zlate stole in cesar Menelik je izpraševal goste, kako se počuti naš cesar, kako so potovali in razne druge reči.

Po svečani avdijenci so se podali gostje v za nje pripravljeni dvor podkralja Ras Wolde Giorgis, priklonivši se še prej trikrat pred Menelikom.

Naslednjega dne je Menelik sprejel načelnika misije v privatni avdijenci. Etijopski vladar je prišel k tej avdijenci v navadni noši svoje dežele.

Za tretji dan je določil cesar Menelik izročitev dekoracije reda in daril, katere mu je poslal cesar Franc Jožef. Mej grmenjem 21 topov se je vršil tudi ta svečanostni akt.

Člani misije so bili povabljeni tudi k obedu. kakoršne prireja Menelik vsako nedeljo svojemu narodu.

Ta nad vse interesanten igrokaz se vrši v orjaški prestolnici dvorani, ki obsega pet do sedem tisoč

da bi se bili še ponemčili in dvignili nemški ugled in nemško narodno blagostanje.

Kako pa delajo Tirolci v Domžalah danes, ko morajo priznati, da bi bili ostali še vedno ubogi slamnikarski krošnjari, kakor so bili tiste čase, ko so raznašali z lačnim želodcem po svetu slovenske slamnike! Ostali bi bili lačni krošnjari, da jim domžalsko ljudstvo ni odprlo gostoljubno svojih duri in jim s svojimi žulji pomagalo na ugodnih svojih tleh do boljše eksistence, do — bogastva! V te pri-capljane Tirolce je zašel Bismarekov duh (ali pa so ga prinesli že seboj in le skrbno skrivali, dokler se niso odebelili!), začeli so odrivati domače ljudi na vseh koncih in krajih; od njih niso več kupovali kit, ali pa za sramotno ceno in se sploh začeli kazati, da Slovencev zdaj več ne potrebujejo. Ko so se čutili varne dovolj, ustanovili so si nemško šulvereinsko šolo in začeli izzivati domače ljudstvo, kar se je dalo. Domžale so začeli razglašati za nemško posest, vkljub temu, da jih že pristno slovansko ime tega kraja bije po nemških zobeh! Višek izzivanja pa je bilo slavlje „blagoslovljenja“ zastave njih društva „Andreas Hofer“, ki pa ni bilo nič drugega, nego najdrznejša provokacija naše narodnosti.

Andrej Hofer je bil uzor narodnega junaka na Tirolskem proti udirajočim Francozom. Pravcato onečlaščenje njegovega imena pa je, ustanavljati društvo tega imena na tujih nenemških in netirolskih tleh z namenom, to društvo izrabiti za vsenemške težnje! Hofer je branil svoj narod proti tujcem v njegovi domovini; njegovo ime pa so ponižali domžalski Tirolci za napad na naš narod, mej katerim živé!

Proti takemu drznemu žaljenju naše narodnosti bi bil na mestu najstrožji odpor! Recimo, da bi bili kaj tacega zagrešili Slovani na nemških tleh. Kaj bi bil odgovor? Tekla bi slovanska kri, in po vsej pravici, Nemci domačini pa bi gledali, da čim prej brez sledu iztrebijo iz svoje srede slovanske izzivače.

Kako pa so se obnašali v Domžalah Tirolci in v namen izzivanja prispeli germančki iz Ljubljane, Celja, Celovca itd.? Oni so streljali na naše ljudstvo, metali kamenje in zmerjali Slovence, da grje zmerjati ne zna niti cigan!

Danes pa piše o teh dogodkih celjska „Vahtarica“, ta najostudnejša smetišnica vseh nemških listov, tako, da se človeku zdi čudno, kako da sme v Avstriji izhajajoči list tako pisati. Enakovredne temu umazanemu lističu so tudi neke „Deutsche Stimmen“.

V članku „Prvaške nasilnosti v Domžalah“ pravi celjski listič, da si je slovensko ljudstvo s tem dogodkom nadelo pečat „izmečka človeštva“! Iz vsega tega članka smrdi gnojna kaluža laži, obrekovanj in blatenja našega naroda, kateri se opisuje kot narod hudodelcev, barbarov itd. Ta članek ne zine besedice o obnašanju Nemcev, pač pa vse, kar so počeli oni, vali na Slovence. Slaba vest nekega „očividca“, ki je poročal „Vahtarici“, gleda iz vsake črke, a svojo tolovajsko vest si hladi v strupu psovk, ki jih meče na naš narod! Očividno nameravan naskok s to veselico na naše narodne pravice prevrača tako, kakor da so Slovenci pripravljali na-

oseb. V tej dvorani obeduje torej ob nedeljah pri narodnem obedu trideset do štirideset tisoč ljudi v več zaporednih serijah.

Angleški poslanik je na čast avstrijski misiji priredil veliko dirko, ki se je vršila v navzočnosti cesarja in več tisoč Abesincev.

Avstrijska misija na etijopskem dvoru ima velik pomen za našo kolonijalno politiko. Avstrija se dosihdob ni mnogo pečala s prekomorsko trgovino in ni imela posebnih zvez s tropičnimi deželami. Zaradi tega se o njej danes, ko vse sili čez morje, s stališča kolonijalne politike ni mnogo govorilo.

Italija, Angleška, Francoska in Nemčija so bile že davno zasnovale svoje zveze na dvoru Menelikovem in te zveze že donasajo koristi tem državam, Meneliku in njegovim narodom pa škodo, ker morajo na žrtvenik evropske kulture pokladati lepe žrtve svojega prejšnjega miru in blagostanja.

V koliko se bode Avstrija udeležila na tem „blagoslovu“ črne Etijopije, koliko milijonov bo odnesla avstrijska podjetnost iz Abesinije, se še ne ve, gotovo pa je, da Slovanom ne bo koristila nobena avstrijska prekomorska politika, dokler se ne dvigne nemo na višjo stopinjo narodnega gospodarstva in dokler bodo vladali na naših zakonodajnih centrih nam skrajno neprijazni odnošaji.

pad na nemške „Domschale“ in dejstvo, da so razsajali iz Ljubljane in Celja prišli s kamenjem in revolverji napadat mirno slovensko ljudstvo, prevrača zopet tako, kakor bi bili razni komiji in nemška sodrga — Slovenci!

Kdo je tisti, ki se poslužuje brutalnega orožja, to so Nemci v zadnjem času že večkrat pokazali, mej drugim s pobijanjem oken na hiši družbe sv. Mohorja v Celovcu, — in kdo je tisti, ki s surovo silo hoče prodirati v tuji deželi, to vedo Nemci prav dobro, ker s to taktiko upajo doseči svoj — velikopolitični namen!

Nam Slovencev pa morajo dogodki, kakor v Domžalah, slednjič vendar že odpreti oči, da vidimo, kam nas pripelje naša lena prizanesljivost nasproti našemu najhujšemu sovražniku Nemcu!

Nemška zverina. „Vahtarica“, njen tovariš „Štajerc“ in te vrste nemški listi v enomer poročajo o slovenskih tolovajih in s tem hočejo povedati svetu, da ni tako surovega naroda, kakor so Slovenci. Prav previdno pa molče o hudodelstvih, katera doprinašajo nemški bratci dan za dnem! Ako bi hoteli zbirati to nemško hudodelsko kroniko, nabrala bi se kaj kmalu cela — knjiga. Le tako zaradi — lepšega bodi omenjen en slučaj izmed drugih sto. Delavec Anton Fleischhacker in njegova žena sta stala te dni pred graškim sodiščem. Živinski oče je tako pretepel svojega štiri mesece starega otroka, da je otrok vsled ran umrl. Zločinec je priznal, da je pretepel otroka, ko je bil še le — 11 dni star. Pretepaj je otroka še pozneje in mu zlomil obe roki, desno nogo in tri rebra. Ko je bil otrok tri mesece star, mu je vlil v usta toliko močnega ruma, da je otroka skoro zadušilo. Vse to trpinčenje lastnega otroka je žena mirno gledala. Sodišče je njega obsodilo na 8 mesecev, njo pa na 14 dni zapore. To pa ni — „Perwakische Erziehung“!

„Štajerc“ in zmaga na Češnjevu. Stranka „Štajercev“ pijancev in političnih propalic je napela vse strune, da zmaga pri občinskih volitvah na Češnjevu. Trikrat so skovali rekurz proti izidu volitev in trikrat pogoreli. V svoji onemogli jezi išče „Štajerc“ zdaj osvete. Izmisli si je, da je pri občinski blagajni bil primanjkljaj 2000 K in da so zaradi tega „klerikale“ hoteli obdržati še nadalje komando v občini. Ako se „krota“ ne zna drugače izviti iz zagate, pa si kaj izmisli!

Tako si pomagajo. Kaj se izve iz „Štajerca“, česar bi nikdo ne slutil! Ptujski pek Ornig bi bil rad postal državni poslanec za mariborski okraj. Ker pa ga volilci previsoko „čislajo“, da bi ga volili v — avstrijski parlament, si je ptujška „krota“ v pokritje Ornigove blamaže izmislila to-le: V neki gostilni v Ptuj se zbirajo Ornig in njegovi pristaši na „važne politične pogovore“. Te pogovore pa je vlekel na ušesa — čujte, kako duhovito! — neki vohun, ki ga je pošiljala „Südsteirische Presse“ v ono gostilno. Pogovori, ki so jih imeli „visoki gospodje“ t. j. pek Ornig in tovariši, so prišli tem potom v list. Ker so ptujski diplomatje tega vohuna izvohali, naučil jih je Ornig, naj po njegovem odhodu omenijo, da bo Ornig kandidiral. Po tej poti bi se bilo torej izvedelo, da Ornig kandidira. Blamaža je torej na strani Slovencev, ki so šli Ornigu na lim, meni judeževsko glasilce „Štajerc“, — a mi smo mnenja, da je to stvar o tistem „ogleduhu“ in „političnih pogovorih“, ki pridejo v liste, lepo iztuhtal „Štajercev“ rednik, da reši blamiranega peka Orniga, kateremu je grozdje preklislo. „Štajercev“ urednik dobi za ta izum pri Ornigu najbrž zastoj „kifelce“ in žemlje.

Brezobrestna posojila. Čuje se, da so dobili 400.000 K brezobrestnega posojila za vinograde, in sicer ptujski okraj 132.000 K, mariborski, ormoški, rogaški, slov. bistriški, šentlenarski, lipniški, kozjanski, brežiški, radgonski, šmarijski, konjiški, celjski, sevnjski in emurski okraj skupno 267.800 K posojila za obnovo vinogradov.

Murski Sokol ne sme poleteti v Ormož, tako je prepovedalo ptujsko okrajno glavarstvo. Ljudstvo je silno ogorčeno in se je takoj pritožilo v Gradec in na Dunaj.

Slovenska zmaga. V Šoštanju so pri občinskih volitvah, katere so bile ovržene lansko leto na pritožbo Nemcev, zopet zmagali Slovenci.

Akad.-tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu priredi dne 17. t. m. I. izvanredni občni zbor za letni tečaj 1904/05 z običajnim vspešnim. Lokal: „Hotel Kaiserkrone“, Färbergasse.

Doktorjem filozofije je bil v avli graške univerze promoviran v petek, 16. t. m. g. Simon Dolar. Čestitamo!

Koroško.

Nemški Mihel spi. Kolikor izdamo Slovenci prostovoljno in neprostovoljno „za nemško stvar“, ne gledé na to, koliko gre našega denarja v roke nemške trgovine in industrije, našeli bi lahko vsako leto lepe svote denarja. Kajti Nemec se vkljub svojemu nemškemu ponosu vendarle nikoli ne brani slovenskega bakra in nikla ter bankovcev. Vendar pa vprašuje koroška „Bauern-Zeitung“, ako nemški Mihel spi, češ, da znaša svoj denar za češko „Šolsko matico“ s tem, ker pije — plzensko pivo in da je plzenska meščanska pivovarna zvišala svoj prispevek k „Šolski matici“ od 4 vinarjev na 8 vinarjev pri vsakem hektolitru, kar znaša ob letnem prometu 600.000 hektolitrov najmanj 50.000 kron. Nemški Mihel, ki pije rad izborno plzensko pivo, prinaša torej nehote svoj obolus na žrtvenik češke narodnosti. „B. Z.“ ga zaradi tega vprašuje, če spi. Da, tudi Slovenci bi se morali zdramiti in s podpiranjem slovanskih podjetij delati na korist slovanski stvari.

Podporno društvo za slovenske dijake koroške se je ustanovilo prošlo sredo z občnim zborom, na katerem so se volili v odbor sledeči gospodje: Lambert Einspieler, stolni prošt v Celovcu; dr. Janko Brejce, odvetnik; c. kr. profesorji: J. Apih, dr. J. Arneje, Iv. Hutter, Iv. Scheinig v Celovcu; A. Hribar, J. Hochmüller v Beljaku, dr. Hudelist v Velikovu, A. Svetina, c. kr. notar v Pliberku, in župnik Fr. Katnik na Brnci.

Slovenska čitalnica v Celovcu je imela prošlo sredo svoj občni zbor, na katerem se je izvolil sledeči novi odbor: Predsednik prof. Tomo Schrey, podpredsednik dr. Brejce, tajnik urednik Ekar, blagajnik prof. dr. Arneje, odborniki dr. Brencé in bančni ravnatelj Skorkovsky; namestnika Hochmüller v Beljaku in dr. Hudelist v Velikovu.

Primorsko.

Nadvojvoda umrl. V torek zvečer ob 6. uri in pol je umrl na Reki nadvojvoda Josip. Truplo pokojnika prepeljali so v Budimpešto. Pogreb se bode vršil v nedeljo ob 4. uri popoldne. Ta dan dospe v Budimpešto tudi naš cesar, da se udeleži pogreba. Po pogrebu pa se takoj vrne na Dunaj.

Smrt goriškega župana. V soboto je umrl v Gorici goriški župan dr. Karol Venutti v 57. letu svoje dobe. Pokojnik se je rodil v Gorici l. 1848. Oče mu je bil trgovec rodom Furlan, mati bila je pa Slovenka iz Solkana.

Inženir aretovan zaradi vohunstva. V soboto so na Dunaju aretovali inženirja Petra Contina, katerega je policija že dlje časa zasledovala. Našli so pri njem vse polno spisov in risanj. Narisanih je imel posebno mnogo naših utrd. Contin je bil že l. 1890. aretovan zaradi vohunstva.

Stavka mizarjev, kolarjev in kovačev. V Gorici so začeli v torek stavkati mizarji, kolarji in kovači. Mizarji so zahtevali od svojih gospodarjev 9urni delavnik in 20% povišek plače. Kovači in kolarji so istotako zahtevali od svojih gospodarjev 9urni delavnik, a 30% povišek plač. Ker niso gospodarji ustregli tem zahtevam, začeli so torej stavkati.

Toča. Pretekli ponedeljek je razsajala po Goriškem nevihta s točo. Toča je pobila okoli Rihemberga, v Dobravljah, v Velikih in Malih Žabljah.

„Vojska bo.“ Letos je imel VII. lovski bataljon vojaške vaje na krnskih planinah. Ta bataljon je nastanjen v Kanalu in v Tolminu. Ker tod okoli še nikoli ni bilo vojaških vaj, se je prebivalstvo začelo resno bati vojne.

Razstava. V Mirnu pri Gorici, kjer so slovenske tovarne za usnje in izdelovanje čevljev, je bila binkoštna praznike lepo urejena in dobro obiskana razstava čevljev in usnjarskih izdelkov.

Pobeg italijanskega pomorščaka. Iz Benetk je te dni pobegnil pomorščak italijanske mornarice Pozzi ter je odnesel s seboj razne vojne načrte. Pozzi je pobegnil na Dunaj. Iz Rima se poroča, da so Pozziju že prišli na sled in da se nahajajo ukradeni načrti že zopet v rokah ital. poslaništva na Dunaju.

Doma in drugod.

Poslanska zbornica se je zopet sešla 14. t. m. Med vladnimi predlogami je tudi zakon o prodaji vojaškega skladišča in nekdanje vojaške bolnišnice na Dunajski cesti v Ljubljani. Slovenski poslanci so interpelirali glede dogodkov v Domžalah. Hudo sta se sporekla dr. Tavčar in grof Sternberg.

Osebnosti. Za predstojnika c. kr. železn. prometnega urada je imenovan g. V. Hrašovec. Okr. sodnik v Metliki g. J. Šumer je premeščen v Škofjo Loko.

Domžalske dogodke bo vsled odredbe deželne vlade preiskavalo litijsko okr. glavarstvo, ker bosta kamniški okr. glavar in komisar zaslišana kot prič.

Z zgradbo II. državne gimnazije v Ljubljani začno baje že letos. Sedanji prostori so tako nedostopni, da je z zdravstvenega stališča nujno želeli, da se gradnja novega gimnazijalnega poslopja kolikor mogoče pospeši.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske bo v četrtek dne 6. julija t. l. ob 9. uri dopoldne v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani.

Slovesna otvoritev Kadinikove kočice na Golici se vrši v nedeljo 18. t. m. Otvoritve se udeležijo tudi koroški Slovenci. Začetek slavnosti bo ob 11. uri dopoldne. Jutranji (planinski) vlak odhaja iz Ljubljane ob 5. uri zjutraj. — Vrlo slov. planinsko društvo zasluži vsestranske podpore.

Iz „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Za letošnjo XVII. glavno skupščino „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ v Pulju dne 13., 14. in 15. avgusta so objavljene nadalje sledeče razprave: Najnovejši pojavi na šolskem polju. Poročevalec gosp. J. Brinar, učitelj v Sevnici. II. Učiteljski stan, — najlepši stan. — Študija slovanskega učitelja ob jezikovni meji. — Stavki: 1. Ob jezikovni meji naj delujejo najboljše učiteljske osebe. 2. Ob jezikovni meji naj skrbi učitelj v prvi vrsti za svoj ugled. 3. Ob jezikovni meji zbujaj učitelj v šoli in zunaj šole pravi domoljubni slovanski čut ter krepki slovanske korporacije (društva, zadrage). V šoli in izven nje bodi pravičen v jezikovnih in narodnih vprašanjih. III. Predlog: „V bodočem letu zboruj „Zaveza“ na Koroškem“. Poročevalec g. Iv. Lapajne, ravnatelj v Krškem.

Zveza slov. pevskih društev. Letošnja redna skupščina odposlancev bo v Ljubljani dne 9. julija.

Društvo za promet tujcev. Pri deželni vladi v Ljubljani morajo biti dokaj dobri prijatelji Slovencev. 15. pr. m. so bila vložena pravila v potrjenje omenjenega društva v slovenskem jeziku in že je zvedela o tem — celjska „Vahtarica“. Le-ta hoče zdaj vedeti, da je društvo za promet tujcev falzifikat, ki nima družega izvirnega, nego slovenski jezik, v katerem so zaznamovana pota itd., sicer pa je posnetek nemških takih društev, ki so razširjena po vsej Nemčiji. Kako naivna je ta „Vahtarica“! Ali imajo samo Nemci taka društva in noben drug narod? Ne Francozi, ne Angleži in noben drug narod nima takih društev, samo Nemci! In pri vsem, kar storimo Slovenci, posnemamo le Nemce! Ti preuzorni Nemci! Ker pa noben narod toliko ne posnema, ko Nemci, in ker ima malokateri narod tako malo izvirnih t. j. zares svojih, ne ukradenih idej, ko Nemci, tedaj vprašamo, od koga pa torej posnemajo Nemci? Tudi pravi, da se bo s slovenščino malo služilo prometu s tujci, ker najmanj 95 odstotkov tujcev na Slovenskem ne razume slovenskega jezika. To je pa zadel na klin! Rusi, Čehi, Hrvati, katerih vidimo in si jih tudi želimo čedalje več med „tujci“, ki obiskujejo naše kraje, naš slovenski jezik prav dobro razumejo. Drugi naj si pa pomagajo tako, kakor si pomagajo oni tujci na — Nemškem, ki ne poznajo nemškega jezika, pa Nemci zaradi njih vendar rabijo le svojo blaženo nemščino! Naše društvo za promet tujcev pa je na ta način najbolj pokazalo, kakih tujcev si najbolj želimo v svojo lepo domovino.

Prvi častni doktor češke tehnike v Pragi je postal vrhovni deželni maršal princ Lobkovic.

Potres v Skadru. Potresa v Skadru še ni konec. Potresni močni sunki ponavljajo se še vedno vsaki dan in povzročujejo zopet nove škode. Podzemsko bobnenje se čuje neprestano.

Škodljivci na sadnem drevju. Sadno drevo ima kakor vinska trta obilo sovražnikov. Med drugimi škodljivci poznamo jako nevarnega hrošča, ki živi med lubjem in lesom ter drevo v kratkem času popolnoma pokonča. Ta hrošč je črno-rjave barve in svetel. To je eden najnevarnejših sadnih škodljivcev, proti kateremu ni družega sredstva, nego vejo ali tudi celo drevo, na katerem smo ga dobili, odžagati in sežgati.

Ameriški mesni sindikat. Preko Londona se poroča: Vsemogočni mesni sindikat, katerega sedež je kakor znano Chicago, je ravnokar nakupil v Floridi in Alabami orjaška posestva, na katerih bo gojil živinorejo v največjem obsegu. Vsled tega bo izključena vsaka konkurenca z ameriškim mesom kljub carini in voznini celo v Evropi.

Američanka. Učiteljica Ana Miller je bila pred dvema letoma odpuščena iz službe, ker je pisala nedostojna pisma nekemu učitelju ter zakrivila še več

podobnih nerodnosti. Po odpustu se je vzdignil proti nji odvetnik dr. Harvey. Zaprošila je sodišče, da postopaj proti razžaljevcu, toda ni mogla dobiti med odvetniki zagovornika. Sklenila je, da si postane sama zagovornik. Takoj se je lotila pravniskih študij. Po dveh letih marljivega učenja je napravila izpit ter dobila dovoljenje, da postane zagovornica v kazenskih zadevah. Takoj je zopet pričela pravdo proti dr. Harveyu ter zahtevala odškodnine 200.000 dolarjev. Pri sodišču se je pokazala tako spretno zagovornico, da je z zagovorom in s svojo krasno postavo očarala slušatelje. In res je dognala, da ji mora žalilec plačati 70.000 dolarjev.

Vrečarica. Na helgolandski obali so nedavno vjeli ribo, katere se po vsej pravici imenuje „vrečarica“, ker je popolnoma podobna vreči. Riba je sploh tako čudovita prikazen, da jej gre prvo mesto med čudaki živalstva. Ko so ribo vjeli in jo spravili v tomun, izprva niso zapazili, da se je drži okrog in okrog po koži vse polno morskih živalic. Šele drugi dan so opazili spremembo na njeni vnanjosti, ko so brez sledu izginile ž nje vse živalice. Nato so natančno pregledali ribo in v veliko začudenje našli, da se je riba — popolnoma okrog obrnila, kakor se obrne vreča. Ta zmožnost ribe, obrniti svojo vnanjo stran na znotraj, je čudovita igra prirode in služi ribi v to, da si pridobiva potrebne hrane. Ko se je na njenem lepčastem životu nabralo zadostno število živalic, pričinja riba polagoma obračati svojo vnanjo kožo na znotraj ter na ta način spravi v sé vse male ribice, polže in žuželke, da jih prebavi. Mej tem pa se na novo nabirajo druge živalice na enako lepnoti koži, katere je obrnila na zunanjo, katere požre na enak način, ko so bile prebavljene prve. Ribičem, ki so to čudovito ribo vjeli, se je ponudilo 15.000 kron, a se ne morejo za to ceno ločiti od svojega plena in pričakujejo bogatejše ponudbe.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam in centifolijsko mazilo. Ne samo v jeseni in pozimi doma, temveč še posebno v vročem poletnem času in na potovanju nam te dve splošno znani, zanesljivi sredstvi v vseh slučajih dajeta izvrstno pomoč. — Imenovati se smeta prava pomočnika v sili pri tolikrat pojavljajočih se napadih slabosti in vročine, pri omedlevici, posebno ob času sadja in kumar pri velikokrat nastopajoči koliki, driski, pri krčih, nerednem prebavljanju, prehlajenju, pri okuženju po slabi pitni vodi itd. — Mazilo pa je nenadomestljivo za vse rane, zmečkanine, ture, žulje, sploh za rane vsake vrste. To dvoje sredstev naj bi se v zadostni množini imelo vedno pri sebi, ker pomagata v najhujši sili vsaj toliko časa, da pridemo do zdravnika. — Kdor še ne pozna teh zdravil, prejme na željo v svoje popolno prepričanje zastoj in poštnine prosto knjižico z več tisoč originalnimi zahvalnimi pismi. — Zavrtni je treba vsa druga ničvredna ponarejanja in pri vseh pismih in naročilih naslovljati natančno na lekarno A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Listnica uredništva. Gosp. F. na G.: Zadnji dopisi mnogo boljše od prejšnjih. Nadaljujte tako. Živio!

Gosp. L. v L.: Vaš članek neuporaben, ker se naslanja samo na slutnje in domnevanja, takega gradiva pa ne moremo priobčevati.

Gosp. V. v S. B.: 1.) Zaradi uredniške tajnosti ste povsem brez skrbi. 2.) Sprejemamo tudi anonimne stvari, a le če smo prepričani, da je stvar povsem resnična. Drugače izključeno. 3.) Po našem mnenju: ne. Živio!

Šunka s kožo, kilo po 1 gld., brez kosti po gld. 1:10, plečeta brez kosti po 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr., prešičevi in goveji jeziki po 1 gld., glavina brez kosti po 50 kr.

Salame dunajske po 80 kr., a la krakovske, fine po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene po gld. 1:20, a la ogrske, trde po gld. 1:50, ogrske fine po gld. 1:80, kilo. — **Velike klobase** ena 20 kr.

Slivovka, brinovec pristen, liter od 70 kr. do gld. 1:20, brinov cvet liter gld. 1:50. To priznava dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekajevalec in razpošiljalac živil

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Naročajte in razširjajte „Naš List“!

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice SV. MARKA se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezoh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 104, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.

Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic)	4— K.
2 ducata (24 steklenic)	8— K.
3 ducate (36 steklenic)	11— K.
4 ducate (48 steklenic)	14-60 K.
5 ducatov (60 steklenic)	17— K.

Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdraveli: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančič, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb**, Ustanovljena l. 1360.
Markov trg št. 104, poleg cerkve sv. Marka. 19

Zdravje je največje bogastvo!

Ferd. Lev. Tuma:

„V znamenju življenja“

Cena K 1:50, po pošti K 1:60. — Naroča se pri L. Schwentnerju v Ljubljani in v tiskarni A. Slatnar v Kamniku.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Izborno zalogo raznovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah priporoča

Anton Müller

vinotržec v Domžalah (Kranjsko).

Lekarnarja A. THIERRY-ja BALZAM pristen le s trgovskosodno registrovano varstveno znamko z ov.

Najstarejše domače sredstvo zoper prsne pljučne bolezni, kašelj, izmečke, želodčni krampanje teka, pehanje iz želodca, zopzago, napenjanje, telesno zaprtje, influenca, zobne bolečine itd. Poštnine prosto do vsa poštne postaje z zabojcem: 12 malih ali 6 velikih steklenic 5 kron, 60 malih ali 30 velikih 15 kron.

Edino pristoje **centifolijsko mazilo** (iz vrtnice „rocentifolia“).

To mazilo izvrstno deluje zoper vnetja pri vseh, še tako zastarelih bolečinah, poškodbah, rana ima gotov uspeh, ali pa olajša bolečine. S poštnino, poštino sprejeto in z zavojem vred veljata 2 lončka K 3:60. Pristno le iz **lekarni „pri angelju varhu“ A. Thierry-ja v Pregradi** pri Rogatcu, kamor je pošiljati naročila.

Popolno prepričanje o nenadomestljivosti teh sredstev dokazujejo Vam zvezki z več tisoč zahvalnimi pismi, ki se pridenajo vsaki pošiljati balzama zastoj ali pa se na željo po sebi dopoljujejo.